

ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΣΚΛΑΒΙΑΣ

Θα χρειαζόταν κανείς τόμους ολόκληρους για να περιγράψει με λεπτομέρειες στην τραγική ζωή των σκλαβωμένων Ελλήνων. Οι Τούρκοι σκότωναν όποιον ήθελαν άρπαζαν ότι ήθελαν, ατίμαζαν, έκαιγαν τα πάντα. Αλίμονο σε εκείνον που δεν είχε να πληρώσει που έπαιρναν το κεφάλι. Οι Έλληνες ονομάστηκαν «γκιαούρηδες» και «ραγιάδες» δηλαδή άπιστοι και σκλάβοι. Τα σχολεία έκλεισαν . Μα το πιο φρικτό από όλα ήταν το παιδομάζωμα. Οι Τούρκοι άρπαζαν τα μικρά παιδιά των Ελλήνων, τα οδηγούσαν στα βάρη της ανατολής και εκεί αφού τα βάφτιζαν μωαμεθανούς δηλητηρίαζαν την τρυφερή τους ψυχή με μίσος για τους Έλληνες και γενικά για τους Χριστιανούς. Αλλά μήπως και τα κορίτσια είχαν καλύτερη τύχη; Τα πιο όμορφα από αυτά τα άρπαζαν οι Τούρκοι για να γεμίσουν τα χαρέμια των αγάδων των μπέηδων και των πασάδων.

Όταν πέρασαν μερικά από τα σκοτεινά χρόνια της σκλαβιάς οι Έλληνες προσπάθησαν να συνέλθουν από τη μεγάλη συμφορά που τους βρήκε. Έπρεπε να αντισταθούν με κάθε τρόπο, να μην σβήσουν σαν έθνος να μην ξεχάσουν το παρελθόν και τις παραδόσεις τους. Αλλά πώς θα το κατόρθωναν αυτό όταν τα παιδιά τους έμεναν αγράμματα; Το μεγάλο και δύσκολο αυτό ρόλο τον ανέλαβε ο κλήρος, οι παπάδες και οι ταπεινοί καλόγεροι. Τα βράδια τα περισσότερα παιδιά των Ελλήνων γλιστρούσαν σαν φαντάσματα από γωνία σε γωνία για να μην τα δει κανενός τούρκου μάτι και τρυπώντας στις εκκλησίες υπό το φως ενός κεριού τα τιμημένα ράσα μοχθούσαν να τα μάθουν γραφή και ανάγνωση. Οι «ραγιάδες» άρχισαν να συνέρχονται, άρχισαν να αντιστέκονται στον βάρβαρο κατακτητή. Είχαν τα λημέρια τους στα απάτητα βουνά και έκαναν συχνές επιδρομές εναντίον των Τούρκων. Οι αποφασισμένοι και

γενναίοι αυτοί οι Έλληνες ονομάστηκαν κλέφτες. Οι Τούρκοι προσπάθησαν με κάθε τρόπο να τους εξοντώσουν μα δεν τα κατάφεραν. Έκαναν τότε μία πονηρή σκέψη. “Όπλισαν μερικούς Έλληνες που τους ονόμασαν αρματολούς και τους πλήρωναν γενναία για να πολεμήσουν τους κλέφτες. Αλλά οι αρματολοί πάντα έπαιρναν τα όπλα και τα χρήματα και ανέβαιναν και εκείνοι στα βουνά να γίνουν κλέφτες. Ο σκλαβωμένος λαός αγαπούσε και θαύμαζε τους κλέφτες για αυτό και πολλά τραγούδια μιλούσαν για αυτούς.

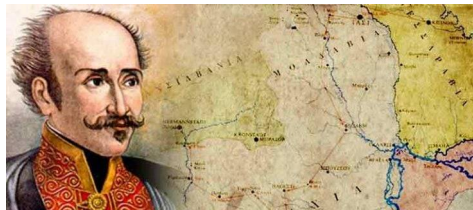

Υπήρχαν πολλοί ονομαστοί κλέφτες από την Κρήτη ως τη Μακεδονία. Ανάμεσά τους ήταν ο Ζαχαρίας, ο Μηλιώνης, οι Κολοκοτρωναίοι, ο Νικηταράς, ο Πλαπούτας, ο Κατσαντώνης, οι Ανδρουτσαίοι, ο Διάκος, ο Πανουργιάς, ο Καραϊσκάκης και τόσοι άλλοι ακόμα. Υπήρχαν περιοχές όπου δεν είχε καταφέρει να πατήσει τούρκου ποδάρι. Όπως ήταν τα Σφακιά της Κρήτης, η Μάνη και το Σούλι της Ηπείρου. Σε αυτά τα άπαρτα κάστρα καθώς και στα λημέρια των κλεφτών έλαμπε η ασβέστη φλόγα της ελπίδας πως δεν θα αργούσε η μεγάλη μέρα του ξεσηκωμού του γένους.

Η ΦΙΛΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Στην Οδησό της Ρωσίας μία πόλη χτισμένη στα παράλια του Ευξείνου Πόντου υπήρχε τον καιρό της τουρκοκρατίας μία μεγάλη Ελληνική Παροικία. Ένα βράδυ στις 14 του Σεπτέμβρη του 1814 στο δωμάτιο ενός ξενοδοχείου έσμιξαν τρεις Έλληνες. Ήταν και οι τρεις έμποροι και φίλοι μεταξύ τους. Τα ονόματά τους έμειναν στην ιστορία. Ήταν ο Νικόλαος Σκουφάς ο Αθανάσιος Τσακάλωφ και ο Εμμανουήλ Ξάνθος. Εκείνο το βράδυ οι τρεις πατριώτες ίδρυσαν μία οργάνωση που θα προετοίμαζε τους σκλαβωμένους Έλληνες να επαναστατήσουν και να διώξουν τον Τούρκο κατακτητή. Την ονόμασαν Φιλική Εταιρεία. Σιγά-

σιγά άρχισαν να μπαίνουν στην οργάνωση οι έμπιστοι φίλοι τους και με τον καιρό η μυστική αυτή οργάνωση απλώθηκε από άκρη σε άκρη στη σκλαβωμένη Ελλάδα. Κάθε καινούργιος πατριώτης που έμπαινε στη Φιλική Εταιρεία έπρεπε να ορκιστεί στο ιερό Ευαγγέλιο μπροστά σε έναν ιερέα ότι δεν θα προδώσει το μεγάλο μυστικό στους Τούρκους και ότι θα προσφέρει και τη ζωή του την ίδια για την Ελευθερία της πατρίδας του. Οι πατριώτες που είχαν μνηθεί στη Φιλική Εταιρεία ανυπομονούν να πάρουν τα όπλα όμως σκέφτονται ότι για να πετύχει η επανάσταση χρειάζεται έναν ηγέτη με μεγάλο όνομα και με κύρος που να τον γνωρίζουν όχι μόνο οι Έλληνες αλλά και οι ευρωπαίοι. Ένας τέτοιος Έλληνας ήταν ο Ιωάννης Καποδίστριας που κατείχε μεγάλη θέση στην κυβέρνηση της Ρωσίας. Ο Ξάνθος πηγαίνει να τον συναντήσει και του προτείνει να αναλάβει την αρχηγία της Επανάστασης. Ο Καποδίστριας συγκινείται από την πρόταση του Ξάνθου αλλά αρνείται να τη δεχτεί. Η θέση του είναι πολύ λεπτή και φοβάται τη Ρωσία που την εποχή εκείνη κρατούσε ουδετερότητα ανάμεσα στην Ελλάδα και την Τουρκία.

Έτσι ο Ξάνθος στρέφεται σε έναν άλλο Έλληνα που μένει στη Ρωσία και έχει και όνομα μεγάλο και κύρος είναι ο Αλέξανδρος Υψηλάντης. Ο Αλέξανδρος ήταν υπασπιστής του τσάρου και υποστράτηγος στο Ρωσικό ιππικό. Ο φλογερός πατριώτης δέχτηκε με συγκίνηση και ενθουσιασμό την πρόταση και άφησε τη Ρωσία και τις υψηλές του θέσεις. Πέρασε στη Ρουμανία και κάλεσε αμέσως τα μέλη της Φιλικής Εταιρείας από όλη την Ελλάδα για να πάρουν τη μεγάλη απόφαση για το πότε και πού θα άρχιζαν την επανάσταση. Όλοι σχεδόν πρότειναν την Πελοπόννησο και ιδιαίτερα ο Παπαφλέσσας ένας φλογερός Αρχιμανδρίτης που μνηθήκε από τους πρώτους στη Φιλική Εταιρεία. Όμως η Πελοπόννησος και η Ρούμελη δεν ήταν έτοιμες ακόμα. Έτσι αποφάσισαν ότι ήταν προτιμότερο η επανάσταση να αρχίσει από την Μολδοβλαχία. Ο Υψηλάντης συμφωνεί και κηρύσσει την επανάσταση στη Μολδοβλαχία. Οι σκλαβωμένοι Έλληνες αρπάζουν τα όπλα και τρέχουν κοντά του. Στις 22 του Φλεβάρη του 1821 ο Υψηλάντης μπαίνει στο Ιάσιο της Μολδαβίας και κηρύσσει επίσημα την επανάσταση. Η είδηση για την επίσημη κήρυξη

της Επανάστασης φτάνει γρήγορα στην πόλη. Ο Σουλτάνος οργίζεται και ετοιμάζεται να πάρει εκδίκηση. Ο Πατριάρχης των Ελλήνων Γρηγόριος ο πέμπτος βρίσκεται σε τρομερά δύσκολη θέση τρέχει αμέσως στο σουλτάνο και τον παρακαλεί να λυπηθεί τους αθώους Έλληνες. Ο Σουλτάνος υπόσχεται να μην πειράξει τους Έλληνες της πόλης αρκεί ο Πατριάρχης να δηλώσει ότι αποκηρύσσει εκείνους που έκαναν την επανάσταση. Ο Γρηγόριος ο πέμπτος αναγκάζεται να δεχτεί την πρόταση του σουλτάνου αλλά και η Ρωσία που δεν θέλει να δυσαρεστήσει την Τουρκία αποκηρύσσει και εκείνη τον Υψηλάντη μία και είναι αξιωματικός του στρατού της. Αλλά αυτό δεν φοβίζει ούτε τον Υψηλάντη ούτε τους Έλληνες που έχουν πάρει πια την απόφασή τους. Η επανάσταση είχε ήδη ξεκινήσει.

